

НДО-Інформ

№ 7 (19), липень, 2003

- ➔ НОВИНИ НДО
Кіровоградщини
- ➔ КОМЕНТАР мудрого
(ТИПОЛОГІЯ у третьому секторі)
- ➔ СОЦІАЛЬНЕ партнерство
(РОЗРОБКА соціальних проектів: вудочка чи вже готова рибка?)
- ➔ ДІЯЛЬНІСТЬ НДО і культура
(ХТО боїться числа тринадцять?)
- ➔ АКТУАЛЬНА тема
(СЛІДАМИ Великої Вітчизняної)
- ➔ ПРЕС-клуб
(СРІЄОЕ æéóóú íà éðáúà - íàóà íÁí)
- ➔ ЗНАЙОМСТВО зблизька
(IREX)
- ➔ КОНКУРСИ
- ➔ БІБЛІОТЕЧКА для НДО

ТИПОЛОГІЯ у третьому секторі

З огляду на постійне посилення ролі неприбуткового сектору та безперервне збільшення кількості професійних працівників НДО (згідно даних О.Сидоренка, ЦІР), нам видається можливим провести класифікацію останніх за аналогічною схемою...

(ПРОДОВЖЕННЯ НА 2-й СТОРІНЦІ)

Видання цього бюлетеня здійснено за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством США з Міжнародного Розвитку (USAID).

Думки, висловлені у виданні, належать авторам і можуть не співпадати з офіційною позицією Фонду Євразія, USAID та редакції бюлетеня.

ДОСВІД роботи Кіровоградського Парламенту дітей.

...переймають у Запоріжжі, а в Дніпропетровськ наших молодих лідерів запрошують із навчальними тренінгами. Втім все це - справа комітету з партнерських зв'язків. Повсякденна ж робота Парламенту включає зокрема і чергову літню сесію: з 26 червня по 1 липня делегати з усього регіону працювали в обласному Центрі дитячо-юнацької творчості. Разом із координаторами органів місцевого самоврядування - методистами позашкільних навчальних закладів - діти відвідували навчальні тренінги та презентували свою піврічну роботу на круглих столах і творчих зустрічах.

Пояснює голова Парламенту Каріна Аюпян: "Діяльність нашої структури переважно просвітницька, шляхом навчальних семінарів і конференцій діти намагаються передати своїм одноліткам знання про те, як проводити демократичні вибори, влаштувати дебати, презентувати свою організацію, виступати перед публікою".

У роботі цьогорічної літньої сесії Парламенту взяли участь депутати обласної Ради, представники управління науки та освіти, а також управління зовнішніх зносин ОДА. За їх участі молодь обговорювала за круглим столом пропозиції, вироблені Радою Лідерів Парламенту щодо покращення взаємодії дитячих громадських організацій та державних структур. Серед найцікавіших ідей, зокрема, була і пропозиція ввести в школах навчальний курс "Права дитини".

МОНІТОРИНГ прав людини

Тренінг на таку тему провели для учасників літнього табору "Наш шлях", активістів громадської організації "Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ", юристи Благодійного фонду "Повернення до життя" (м. Знам'янка). Цей одноденний тренінг був однією із багатьох подій у рамках тижневого семінару для представників мережі. Від Кіровоградської області у тренінгу також взяла участь Аліна Ярославська - регіональний представник ЛЖВ у регіоні. За словами ж тренерів, які проводили заняття для лідерів ВІЛ-сервісних організацій зі всієї України, найбільш активними і зацікавленими у темі моніторингу прав людини, були представники Дніпропетровська, Кривого Рогу, Павлограда та Львова. Щодо останнього міста, то там у СНД - центрі працює лише один лікар, чого, звичайно, недостатньо ні для повноцінної профілактики захворювання, ні для виявлення ВІЛ-позитивних осіб у Львові.

На тренінгу ж застосовувались інтерактивні методики роботи з аудиторією, розглядалися приклади порушення прав людей та механізми звернення до міжнародних правозахисних інституцій. Що ж до проблем, які турбують українських фахівців із ВІЛ-сервісних НДО, то тут можна виділити підвищення ефективності лікування ВІЛ-позитивних пацієнтів, питання конфіденційності та створення пунктів обміну шприців.

Якщо ж говорити про майбутні програми, які планує реалізовувати БФ "Повернення до життя", то найближчим часом у рамках проекту Міжнародного Альянсу по ВІЛ & СНД та Всеукраїнської мережі людей, які живуть з ВІЛ у державі буде створено декілька груп взаємодопомоги. У рамках цього проекту в Кіровограді теж планується створити таку групу самопомоги спеціалістами фонду за підтримки регіонального представництва мережі ЛЖВ.

"ОСТРІВ скарбів" посеред зеленого лісу

Пошук скарбів, пісні біля вогнища і купання у Ворсклі - ось що чекало на майже тридцять кіровоградців, членів обласної Ліги інтелектуального розвитку, на фестивалі інтелектуальної творчості у селищі Нові Санжари, що поблизу Полтави.

Варто сказати, що кіровоградські команди не вперше беруть участь у цьому фестивалі, який поєднав у собі ігри "Що? Де? Коли?", змагання зі "Своєї гри", "Брейн-Ринг" та інші замороки. Загалом турнір триває три дні, але не носить офіційного статусу і тому на нього приїдять радше відпочити, аніж серйозно змагатися за титули та регалії. Хоча це особиста точка зору автора.

Учасники ж ігриш на свіжому повітрі отримали як максимум відпочинку, так і чимало азарту, гострих моментів гри та задоволення від карколомних запитань організаторів. Як завжди на турнірі були присутні команди із Одеси, Донецька, Харкова, Дніпропетровська та власне Полтави. Що ж до кіровоградців, то у фестивалі взяли участь декілька команд, серед яких варто відзначити команду "Маздай-Н.К.Х.", капітан Андрій Флоренко. Останні отримали путівку на турнір від міського відділу у справах сім'ї та молоді як команда-переможець студентського турніру Кіровограда з "Брейн-Рингу". На фестиваль також поїхало чимало "волонтерів", серед яких і президент ГО "КОЛІР" Олександр Дануца, що на час турніру вступили до команд з різноманітних регіонів України. Таке інтернаціональне братання пішло тільки на користь поширенню інтелектуального руху у нашій країні. Керівництво ж громадської організації "Ліга Українських Клубів" на фестивалі оприлюднило ще неповний перелік турнірів і змагань на сезон 2003-2004. Судячи з нього кіровоградцям буде куди їздити і цієї осені-зимми. А це означає: нові знайомства, нові друзі і нові, абсолютно позитивні і безмежно яскраві враження

О. Шевченко

ТИПОЛОГІЯ у третьому секторі*

*А. Кон, М. Брейер (Університет Нью-Джерсі)
Карлос Нос (Фонд Пітерса-Такера) переклад
на російську Омар Ха Ем (Фонд
Пітерса-Такера)*

Багато років тому Ломброзо та Кречмер класифікували людей на типи в залежності від анатомічної будови та емоційних особливостей. З огляду на постійне посилення ролі неприбуткового сектору та безперервне збільшення кількості професійних працівників НДО (згідно даних О.Сидоренка, ЦІР), нам видається можливим провести класифікацію останніх за аналогічною схемою. Однак наша класифікація носить дещо інших характер. Проводячи її, ми користувалися більш сучасними та достатньо повними джерелами.

Відкривачі.

Саме ці НДОшники видають нові ідеї, їх мізки завжди готові вп'ястися у випадкову здобич. Добра наукова підготовка дозволяє їм швидко оцінити важливість почутої ідеї і швидко сформулювати концепцію нового проекту. По тому, вони або реалізують проект власноруч, або надають іншим можливість перейматися ним, отримуючи при цьому задоволення від уможливленого вирішення задачі.

Експлуататори.

Це дослідники зі швидкою чіпкістю; вуха й очі їх постійно відкриті. Такого діяча рідко коли можна заскочити у його власній організації, він надає перевагу обговоренням з колегами з інших НДО та благодійних фондів, особливо, коли ці колеги працюють над тим, що його самого цікавить. Він ніколи не відчуває нестачі в хороших ідеях, які, хоч і народилися не у його голові, однак перетворюються в цікаві статті, щедро пересипані посиланнями на досвід колег з міста ІМ".

Поцінювач.

Розумові здібності такої людини значно перевищують його можливості (і бажання) здійснювати проекти. Він здатен оцінити (й оцінює) добру роботу, при чому робить це краще, аніж сам автор роботи. Результати кожного наступного критичного аналізу чи оцінки

* Публікацію взято з сайту "Третій сектор та четверта влада" www.presscat.ngo.org люб'язного дозволу автора. Переклад з російської В.Штефан.

КОМЕНТАР мудрого

суттєво відрізняються від усіх попередніх - виною тому критичний розум у поєднанні з вродженою непостійністю; це не дозволяє такому діячу опублікувати що-небудь якщо в нього немає рішучого начальника.

Покращувач.

Він нагадує „поцінювача", але має дещо вищу продуктивність. Його досягнення представлені дуже нечисленими, але неперевершеними статтями, побудованими на проєктах, які повторювалися стільки разів, що всі неочікувані чи непередбачувані результати вдається відкидати за допомогою витонченої статистичної обробки.

Людина на рівні.

Він знає все, що варто знати. На відміну від експлуататора" він увесь свій час перебуває в бібліотеці, де мало хто може випередити його в отриманні свіжого номера перехрестя", ЗЕАІ. чи центри плюралізму".

Співавтор.

Цей тип досконало пізнав мистецтво третьосекторної дипломатії. Він без особливого тиску добивається включення свого імені до переліків авторів більшості статей, що публікуються співробітниками НДО, у якій він працює, при чому вклад його подекуди виражено лише в обговоренні питання - чи варто вживати сполучник „і" у назві статті. Деякі фахівці дотримуються думки, що співавтор" - це майже те ж саме, що й порадник", а що таке порадник, знає кожен, хто грав у карти чи шахи.

Порадники.

Порадників, які найчастіше зустрічаються у неприбуткових організаціях, що займаються дослідженнями, варто не плутати з радниками", котрі, займаючись філантропією теоретично, надають НДОшникам - практикам поради за відповідну винагороду.

Оснащувач.

У світі сучасної філантропії є дослідження, проведення котрих абсолютно неможливе без солідного набору офісного чи презентаційного обладнання. Можливостями, які були доступні Карнегі, Макарутам чи Мотту, зараз вже ніхто не обмежується і добре обладнаний офіс чи тренінговий центр вкрай необхідний для здійснення продуктивної неприбуткової діяльності.

Тому деякі НДОшники сенсом свого життя вбачають отримання й (можливо) використання якнайбільшої кількості вкрай сучасних комп'ютерів та ін. Відвідувати такі НДО одне задоволення. Просто душа радіє при вигляді кімнат, завалених мережевими

серверами, мультимедійними проекторами і різнографами - і все це на фоні клично блимаючих скрінсейверів. Благоговійний жах навіюють ультрасучасні обриси бренд-неймів леп-топів, котрі використовуються радше для того, щоби справити враження на відвідувачів, аніж для якоїсь іншої мети.

Публікатор.

Цим терміном, за відсутності кращого, ми будемо звати тих, хто будь-якими численними способами в експоненційно зростаючому темпі подовжує перелік своїх праць. Різновидом такого типу є:

Пережовувач.

(назва асоціюється з особливостями травних процесів у певних ссавців). Така людина від'їжджає на два дні до якого-небудь слаборозвинутого району. Зв'язується з журналістами й публікує у місцевій газеті свої міркування, відкриваючи їх таким вступом: вперше в історії... (далі йде назва регіону) ми мали змогу спостерігати... ", після чого чесно відтворюється робота, виконана іншими людьми в іншій місцевості.

Ще один представник того ж типу:

Мультитіпикатор.

Індивідуум, який розпихає результати своїх проектів чи своїх спекулятивних міркувань у якнайбільше гарненьких маленьких пакуночків з ярличками стаття, лист в редакцію", коротке повідомлення" і т. ін. і таким чином успішно поповнює перелік своїх робіт. **Кореспондент.**

Для знайомства з цим типом НДОшників ми відсилаємо читача до останніх сторінок будь-якого третьосекторного журналу зі строкатими заголовками замітки, короткі повідомлення чи листи в редакцію. Там кожен кореспондент повідомляє про щось дійсно важливе, схоже на серйозну інновацію, котру треба опублікувати якомога скоріше, поки цього не зробив хтось ще... такі повідомлення завершуються словами: детальний опис результатів проекту буде опубліковано у такому-то виданні (чи найближчим часом)". У 50% випадків обіцянку так і не виконують, оскільки результати проекту до того часу відіб'ють у автора увесь інтерес до самої ідеї.

Наведений перелік ні в якому разі не претендує на повноту. В літературі (зокрема, в монографії Берча) можна знайти прекрасний опис Першовідкривача, Продовжувача, Мислителя, Розповсюджувача, Гучномовця, Товкача, Самозванця, Декваліфікатора та багатьох інших. Слід також нагадати про існування Нишівників, Спростовувачів,

Ентузіастів, Фехтувальників, Комплікаторів і т.д. Ми впевнені, що читач, якому пригортає манна уява, зможе легко сконструювати образи усіх НДОшників, з якими він знається.

Карлос Нос

ЗАПРОШЕННЯ від МФВ

Міжнародний фонд "Відродження" запрошує Вас взяти участь у створенні бібліотеки друкованих видань по програмі "Посилення впливу громадянського суспільства" для третього сектора і про третій сектор з метою розвитку форм, механізмів, способів донесення позитивного досвіду НДО до громадськості, міжнародних донорських організацій тощо.

Програма "Посилення впливу громадянського суспільства" діє як програма-платформа для вироблення та впровадження громадської політики; сприяння розвитку та спільним діям третього сектора; покращення між секторального співробітництва; підтримки громадських ініціатив щодо євроінтеграції України; употужнення дій органів самоврядування громад; переведення третього сектора у раціональніші форми існування; підсилення організації системи комунікацій між бізнесом та НДО та пошуку нових форм таких комунікацій. Друковані видання з цієї тематики прохання надсилати на адресу: 04053, м. Київ, вул. Артема, 46 (для програми "Посилення впливу громадянського суспільства")

У разі виникнення будь-яких запитань звертайтеся до асистента програми Дарії Похлебаєвої (тел. 461 95 00, факс: 21601 66, електронна пошта: pokhlyebayeva@irf.kiev.ua)

КОНТАКТИ: Діана Юраш - Директор програми Посилення впливу громадянського суспільства Міжнародний фонд "Відродження", 04053, м. Київ, пров. Бехтеревський, 13а, кім. 5, Тел. (044) 461 9500, Факс: (044) 216 0166, Електронна пошта: yrash@irf.kiev.ua Інтернет-сайт: <http://www.irf.kiev.ua>

РОЗРОБКА соціальних проектів: вудочка чи вже готова рибка?

Чотириденний семінар під назвою "Молодіжна держава" на базі санаторію "Гусарське урочище" провело управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації. У рамках цього заходу міжрегіональний Центр підтримки творчих ініціатив та Інститут соціокультурного менеджменту провели для учасників семінару, - представників молодіжних громадських організацій, керівників районних управлінь сім'ї та молоді і фахівців Центрів соціальних служб для молоді, - дводенний тренінг "Розробка проектів та програм соціального напрямку".

Роль та місце управлінь у справах сім'ї та молоді і, особливо, Центрів соціальних служб для молоді у районах не можна недооцінювати. Фактично, це єдині служби, безпосередня мета яких - взаємодіяти з молоддю, вирішувати, у рамках своєї компетенції, її проблеми, починаючи від дозвілля, закінчуючи працевлаштуванням та забезпеченням житлом.

Власне тому семінар "Молодіжна держава" проводився в області напередодні Дня молоді і згуртував в одному колективі як представників громадськості, еліту молодіжного руху, так і виконавців "державної молодіжної політики" на місцях - на семінарі були присутні більше шістдесяті представників всіх районів Кіровоградщини. Багато хто приїхав на захід такого роду вперше, - дає себе відчутти плінність кадрів, - інші, це стосується юнаків і дівчат, просто нещодавно прийшли у молодіжний рух.

Прийшли... і зрозуміли, що поле для діяльності тут широке, а от із ресурсами сутужно: ані телефонів для зв'язку, ані принтерів для друку матеріалів, ані незамінних сьогодні комп'ютерів навіть у багатьох обласних, не кажучи вже про районні молодіжні організації, немає. Не краща ситуація і в державних структурах, котрі своєю метою мають координацію роботи "молодіжок", а виконати це завдання один на весь район чиновник фізично не в силах. Втім, на сьогодні у державі все ж

передбачені механізми, за якими районні/обласні управління можуть виділяти кошти під програми чи заходи, запропоновані їм тими ж самими громадськими організаціями.

З іншого боку написати і подати на затвердження в управління або, - про що, власне і говорили на тренінзі, - в міжнародний фонд проект чи програму не так вже й легко. Мало уявляти, скільки коштів вам потрібно для проведення концерту чи створення молодіжного бізнес-центру. Потрібно критично оцінювати свої сили, вміти знаходити партнерів, оцінювати користь від своєї діяльності для даного села чи району. А перш за все, варто визначити ціль, до якої ви прагнете прийти, результат, якого досягнете у процесі реалізації ідеї.

Втім, з ідеями на семінарі проблем не відчувалось: під кінець другого дня, коли відбувалась рольова гра "Ямарка ідей", серед проектів, що їх готували учасники тренінгу, були і Інтернет - клуб, і реабілітаційний центр для наркотично залежних, і літній відпочинковий табір відпочинку для дітей-сиріт. Ще багато цікавих, а головне - корисних для громади і таких, що їх можна реалізувати, проектів та програм написали всього за два дні учасники тренінгу. Бо сьогодні районна неприбуткова організація, а це стосується і бібліотеки, і Центру соціальних служб для молоді, може виграти грант і на десять, і на двадцять тисяч доларів. Інформацію стосовно того, які проекти і в яких фондах знаходяться сьогодні у пріоритеті (екологія чи права дитини, захист малозабезпечених чи розвиток молодіжного підприємництва) можна знайти як в Інтернеті на сайтах ЦПТТ та ІСКМ, так і в тих інформаційно-консультаційних пунктах, що їх у рамках проекту "Сузір'я" за підтримки фонду "Євразія" було створено фахівцями Центру підтримки творчих ініціатив по всій області.

Напрацьовані ж проекти не залишилися висіти на стінах павільйону - їх порозбирали додому ті, хто приїхав на семінар не тільки відпочити після річної праці, а й дізнатися про щось нове та корисне. А ще в учасників тренінгу "Розробка проектів та програм соціального напрямку" залишилися методичні матеріали, адреси Інтернет - сайтів та контактні телефони. І як піде робота по написанню проектів та координації зусиль у районах далі покаже їх бажання змін на краще для своєї маленької батьківщини.

Ірина Білецька

ХТО боїться числа тринадцять?

"Трискаїдекафобія" - цим терміном психологи позначають страх числа "13". Втім авторам тринадцятого номеру літературного часопису "Вежа" обласної організації Національної Спілки письменників України цей жах не заважає. Про підготовку чергового журналу розповідає його головний редактор, голова Кіровоградської обласної організації Національної Спілки письменників України Василь Бондар.

Василь Васильович, розкажіть будь-ласка, що передувало виходу журналу з таким трохи зловісним номером?

- Насправді цей номер став багато у чому щасливим, бо, фактично - це перший номер, який вийшов не тільки за рахунок коштів, виділених адміністрацією, а й за рахунок передплати. Тому я хотів би звернутися до всіх, хто чекає на журнал у кіосках та бібліотеках - він обов'язково там з'явиться. Але спершу ми надішлемо часопис передплатникам. І я раджу всім, хто хоче вчасно отримувати новини і високоякісну літературу передплатити журнал "Вежа". До кінця цього року на кіровоградців чекає ще один вихід часопису - чотирнадцятий номер.

А усьогоднішньому номері що є цікавого?

- Так само як і в попередніх номерах цього разу на читачів чекає анкета "Вежі", на яку відповідають відомі українські письменники Василь Шкляр (лауреат конкурсів "Золотий бабай" та "Коронація слова"), Василь Рубан та Броніслав Грищук. У новій рубриці "За овидом" відомий кіровоградський громадський діяч, директор української гімназії Віктор Громовий оповідає про свою поїздку до Японії. До речі, ми запрошуємо всіх, хто побував за кордоном і бажає поділитися своїми враженнями, виступити на сторінках нашого часопису.

У рубриці "Сучасна література" читач може познайомитись із притчами Віктора Міняйла, лауреата шевченківської премії, віршами поетеси Тетяни Андрушко із Малої Виски, кіноповістю Олександра Жовни "Експеримент", за якою зараз відомий російський режисер пан Балаєн знімає під Києвом фільм. Також нову відбірку віршів запропонував нам відомий кобзар, наш земляк, а нині киянин Микола Литвин.

Скажіть будь-ласка, Василь Васильович, а чи можуть ті, хто цікавиться краєзнавчими матеріалами задовольнити таку потребу за рахунок "Вежі"?

Вже декілька номерів підряд і у цьому номері також у рубриці "Між Бугом та Дніпром" ми д р у к у є м о уривки із маловідомої але дуже цікавої роботи Наталі Полонської-Василенко "Заселення Південної України в II половині 18

століття". В ній оповідується про події якраз того часу, коли було засновано Єлисаветград. 1960 року ця праця була надрукована мізерним накладом у Мюнхені Українським вільним університетом і ми дуже раді, що маємо можливість сьогодні донести всю цю інформацію до широкого загалу.

Досить оригінальною видається і ваша рубрика "Bestseller".

- Мету цієї рубрики можна описати дуже просто - ми намагаємось вписати кіровоградського читача у контекст світової літератури. Цього разу ми пропонуємо всім до уваги повість латиша Віктора Лагздишина у перекладі Костянтина Оверченка "Ніч на хуторі Межажі". А у рубриці "Студії. Критика" - літературні портрети Івана Хоменка та Володимира Базилевського, виписані Романом Кухарчуком.

Це есе речі духовні, а як справи із знаходженням коштів для друку журналу?

- Фінансування часопису - річ складна. Воно сьогодні залишається на попередньому рівні - 7 тисяч в рік, що їх виділяє облдержадміністрація. Але цього вистачає рівно на один номер і це при тому, що всі автори пишуть без гонорарів. Допомагає і ПВЦ "Мавік", але все ж єдина надія залишається на передплатників. Якщо ми будемо потрібні нашій області, то доказом цього стане якраз зростання бажаних передплатити часопис.

Розмову вела Вікторія Талашкевич

Контактна інформація:
Національна спілка письменників України
(обласна організація)
вул. Луначарського, 29 (другий поверх)
М.Кіровоград, 25022
Тел.: (0522) 24290

СЛІДАМИ Великої Вітчизняної

Майже шість десятиліть літ минуло відтоді, як скінчилась війна. Вже спочивають вічним сном воїни-переможці. Вже пішли з життя люди, які отримали колись страшну звістку в солдатському трикутнику. Про сина, чоловіка, брата. Найтяжче було тим, чії рідні вважалися "безвісти зниклими". Два гірких слова тоді означали, що загиблий солдат може назавжди залишитися без могили. Війна скінчилась. Був час, коли в країні активно працювали пошукові загони. Минули роки і все стало інакше. На всю Кіровоградську область зараз є лише один пошуковий загін - благодійна громадська організація "Зірка", що об'єднує дванадцять мужніх чоловіків. День скорботи за жертвами Великої Вітчизняної війни пошуковий загін відзначає у Новгороді. У той день там усім районним центром урочисто проводжали загиблих солдат. Тридцять дев'ять радянських бійців, що віддали своє життя за Верблужку, знайшли останній притулок у братській могилі біля вічного вогню Меморіалу Слави. Поховання героїв Великої Вітчизняної стало можливим лише завдяки роботі пошуковців "Зірки". За день до скорботних урочистостей на місці бойових дій ними було знайдено і сорок шість снарядів. Всього ж за час пошукової роботи громадською організацією виявлено і знешкоджено близько восьми сотень боєприпасів.

Заради чого молоді чоловіки йдуть на ризик розповідає командир пошукового загону "Зірка" Олексій Бабушкін.

За свою мету ми поставили пошук останків бійців, не похованих під час Великої Вітчизняної війни. Вони ще й досі лежать під відкритим небом, під дощем та сонцем, на полях боїв. Попутно займаємося виявленням вибухонебезпечних предметів. Таким чином ми остаточно звільняємо територію нашої області від слідів війни. Як ми до цього прийшли? Групу товаришів з різними професіями, які люблять історію, об'єднав загальний інтерес до пошукової справи. Ми захопилися однією спільною темою і згуртувалися. Так вийшло, що відповідальний секретар комісії у справах увічнення пам'яті жертв війни та політичних репресій Павло Фещенко завітав до краєзнавчого музею і зацікавився нашою роботою. Так було дано поштовх для реального початку існуючої лише на папері пошукової діяльності. Ми отримали офіційний дозвіл на роботу. Працюємо безплатно у вихідні дні. Тобто, крім своєї безпосередньої діяльності знаходимо час, який витрачаємо не на дозвілля, а на пошукову діяльність. На нашу думку, це правильно, оскільки справа дійсно корисна.

Після війни минуло вже багато років. Чому ви обрали для себе саме пошукову діяльність? Що стало поштовхом для прийняття такого рішення?

Ну, по-перше, я "виріс" в краєзнавчому музеї, в атмосфері любові до історії. По-друге, сліди війни я бачив повсюдно. Як раніше робилися поховання? Брали і згортали все у лісові насадження, а потім знаходилиш

розрізнені останки, змішані з піском, з розкаряченим вибухом щитком від "Максима" і стає дуже тоскно. Ми не фанатики, ми звичайні нормальні люди. Просто ми віримо в якусь духовність, православні традиції. Взагалі, коли ти в пошуку - почуття дуже важкі, але, навіть з точки зору безпеки, робити це надзвичайно важливо. Незалежно від того, скільки одиниць боєприпасів було знайдено. В рік до десяти чоловік в області стає каліками або гине через необережне поводження зі знайденими набоями. А виявлені і знешкоджені боєприпаси вже ніколи не стануть причиною чийсь смерті.

Чим запам'яталась вам пошукова робота у Новгородківському районі?

В тому місці проходила лінія оборони довжиною в один кілометр. Знаєте, там є переїзд під Новгородкою. Хто там тримав оборону, не знаю, можливо, навіть, штрафбат, оскільки гудзики на ватниках якось збоку розміщено. Так от, ми вже закінчили роботу і начебто знайшли всіх бійців. Тридцять сім з однієї ділянки. Приїжджаємо наступного разу і знову знаходимо останки. Просто неба стирчать із землі кінцівки, розкидані звірами у радіусі п'яти метрів - видовище жахливе. Дуже хочеться звільнити усю землю від страшних наслідків, очистити все до кінця, поховати всіх загиблих солдат. Вони захищали свій народ, загинули за Батьківщину. Незалежно від того, з якими почуттями, але вони віддали своє життя за цю землю і ми маємо виконати перед ними свій обов'язок. Треба, щоб в них була могила, на яку можна було б принести квіти. Треба, щоб їх відспівав батюшка, щоб їх душі не літали увесь вік над лісом. Мені здається, це правильно і вони на це заслужили.

Олексію, але ж це має бути не лише вашою справою. Напевне, існують інстанції, у повноваження яких входить пошукова робота?

В принципі, цим мають займатися державні органи і місцеві ради. Але ми вдячні їм хоча б за те, що вони дозволяють нашій групі працювати. Ми отримали всі повноваження, дозволи на пошукову діяльність і нам цього вже достатньо.

Який обсяг робіт, якщо так можна сказати, ви вже виконали?

Перш за все, ми не кидалися на якісь відомі місця бойових дій десь далеко. Поки що ми ведемо пошук поблизу Кіровограда. У Кіровоградському районі, Новгородківському, Новомиргородському і

Маловисківському. Увесь час чуєш - там підірвалися, там останки знайшли - це не нормально. Спочатку очистимо території поблизу, а вже потім будемо вести пошук десь далі до Гайворона. Думаю, на все життя нам роботи вистачить. В цьому ми знаходимо якесь самоствердження.

А як щодо емоцій?

Ми приходимо не просто в ліс, ми приходимо на бойову позицію і все це дуже сильно відчуваємо. Відновлюємо картину бою. В нас вже є дуже великий досвід. Особисто я займаюся пошуковою роботою з дев'яносто третього року, починаючи зі студентських років у Харкові. Розумієте, те, що ще й досі бійці залишаються на полі бою - просто кошунство. І справа зовсім не в політиці. Кажуть, що під час війни складалась карта захоронень. Це так, але складались вони в кабінетах, де й близько не знали, що таке війна. Солдати пінули по-одному, по-два. Добре, якщо когось пожува бабуся на своєму городі. Інші залишались на місці загибелі і таких випадків більш, ніж достатньо. Коли кажуть, що за нашу область загинули сто п'ятдесят тисяч, то цю цифру взято, здається мені, просто зі стелі. Насправді число загиблих солдат набагато більше. Просто для того, щоб їх знайти, потрібно працювати. Всі думають, що пошукова робота - це просто. Нічого схожого. Те, що ви бачите як результат - насправді копійка праця. Мало хто погодиться планомірно "прочісувати" ліс по кущах та хащах. Щоб щось знайти, потрібно під коріння залазити. Це дуже важко, і це жахлива праця.

Зважаючи на труднощі пошукової роботи, склад "Зірки" за час вашої діяльності зменшився чи збільшився?

Ми працюємо в одному складі. Ті ж самі дванадцять чоловіків. Більшою групу ми зробити не можемо, оскільки робота небезпечна і ми не маємо права наражати когось на ризик. Надто велика моральна відповідальність. Так як кількісно група не зростає, то прагнемо зростати якісно. В групі є два санітари - це необхідно для надання першої допомоги. Увесь інший склад ми розділили на підгрупи, які чітко знають свої функції

Чи підтримуєте ви якісь відносини з іншими пошуковими групами?

Так, звісно, ми підтримуємо зв'язки з такими групами в межах СНД, але це дуже вузьке коло людей. В усій Росії їх нараховується близько п'яти тисяч. В основному, це стара школа, люди старшого покоління. Якщо до 40-річчя перемоги держава виділила кошти і пошукова діяльність активізувалась, то зараз кількість пошуковців зменшується. Ось, буквально, наприкінці червня у Києві був зліт пошуковців. В основному - це люди старшого покоління, тому так важливо встигнути підняти випущені з рук знамена і продовжити гідну справу. Важливо підтримати пошукову справу зараз, інакше вона затоне і все.

Чи намагалися ви шукати собі послідовників, походити по школах, поговорити з учнями?

Так, намагалися. На жаль, можу сказати, що сучасні діти зовсім інші. Мені зараз 27 років і я дуже відчуваю ці зміни. Коли приходиш у третій-четвертий клас, у дітей горять очі, їм цікаво, вони співпереживають. У восьмому класі нам вже робити нічого. Очевидно, є

такий проміжок часу, протягом якого вчителі втрачають зв'язок з дітьми і їх психіка зазнає мутацій. На таких дітей просто гірко дивитися і розповідати їм щось - марно. Рідко хто реагує на розповідь емоційно - більше мовчать.

А як реагують на вашу діяльність близькі? Адже весь час ви проводите поза домівкою.

Спочатку не розуміли, дуже турбувались за нашу безпеку, потім змирились. Зараз навіть відчувають за нас гордість. їм приємно, що нашу роботу оцінили, за нас нарешті звернули увагу, нагородили грамотою облдержадміністрації.

А якби вас не помітили, хіба щось би змінилось?

Звичайно, ні. Ми, як і раніше, продовжували працювати. Хоча для когось, напевне, визнання - рідч важлива. Був такий випадок на батареї Раєвського. Коли французи пішли в наступ, він, з криком "Ура!" і сумкою Георгієвських хрестів, кинувся вперед і просто розсіпав ордені поперед себе. Щоб перемогти страх, інколи потрібно підбадьорити. Те ж саме - зараз. Дружба дружбою, але примусити когось їхати у будь-яку пору за будь-яких погодних умов в ліс не можна. А якби того студента десь добрим словом згадати, можливо, він би й поїхав.

Вибачте, Олексію, але в цьому я бачу яесь протиріччя. Брати волонтерів чи розширювати склад ви не хочете через велику відповідальність, особисто вас слава не цікавить. Тоді в чому сенс визнання?

Можливо, це як алібі перед рідними. Люди дорослішають, в них з'являються проблеми. Якщо вони роблять якусь роботу, то хочуть бачити її результати, якісь зміни. Якщо вас помітили, то вас визнали. Це вже велике досягнення. Адже спочатку нам не дозволяли, заважали, кроку не давали зробити. Тепер - все інакше. Змінився наш статус, а це вже новий етап в діяльності "Зірки".

Ваша організація вважається благодійною. Чи звертались ви до когось за підтримкою?

Я багато вивчав психологію - це безнадійно. На 9 травня ми робили виставку на "Валах". Облаштували стенди, фотографії. Те, що не могло залишити байдужими. Підходили до нас схвильовані підприємці, депутати, обіцяли допомогу. Жоден не допоміг. Ми й самі все зробимо, але навіщо було обіцяти?

Чи хотіли б ви отримати якусь допомогу з боку влади?

Головне, звичайно, аби не заважали. Де змогли - допомогли. Наприклад, у нас є старенький УАЗ-ик, на якому ми їзимо на пошуки. Його потрібно ремонтувати, інакше ми його просто знищимо на наших дорогах. Бажано було б допомогти. Але за будь-яких умов ми будемо продовжувати пошуки. І головне, щоб нам не заважали.

Бесіду вела Єліна Мороко

Контактна інформація:
Тел./факс: (0522) 243457|
Е-пошта: Zvezda@torba.com

ЗМІНИТИ ЖИТТЯ НА КРАЩЕ - мета НДО

Кіровоградський прес-клуб реформ Українського освітнього центру реформ як і раніше залишається на вістрі подій. Втім, для місцевих журналістів ця громадська організація вже давно є своєю рідною. Не лише тому, що клуб - улюблена форма спілкування з колегами. Кожне засідання прес-клубу - це завжди нова, інколи навіть "гаряча" інформація, якої в іншому місці, можливо, і не почуєш. Засідання, про яке йде мова зараз, відбулося на початку липня і мало на меті розглянути роль громадських організацій у становленні громадянського суспільства. Такої події редакція "НДО-Інформ" обминути не могла. Тим паче, що в якості запрошених за круглим столом були і добре знайомі вам президент ЦПТІ Людмила Станкевич та президент ІСКМ Лев Абрамов.

Цього разу форма роботи прес-клубу була незвичною. За круглим столом окрім журналістів та лідерів громадських організацій зібралися майже всі керівники підприємств, що входять до Асоціації підприємців промисловості, торгівлі та громадського харчування. Привід для такого серйозного зібрання був відповідний: двадцять дев'ятого червня організація відсвяткувала своє перше п'ятиріччя і вже має чим похвалитися. Одна з найбільш дієвих громадських організацій області включає в себе понад тридцять юридичних осіб. За час існування примусила змінити до себе ставлення як з боку контролюючих структур так і владних. До заслуг Асоціації її голова Андрій Бедзай відносить ініціацію, а в подальшому і створення, громадських рад при податкових адміністраціях, захист прав підприємств, існування в області гарячої лінії. Вже третій рік вона дає змогу надавати підприємцям та їх колегам-початківцям безплатні інформаційні послуги. Окрім захисту корпоративних інтересів Асоціація займається й вирішенням соціальних проблем. Взагалі Андрій Бедзай вважає, що єдиним важелем, який здатен суттєво впливати на суспільне життя, є саме діяльність громадських організацій. Хоча, напевне, не всіх. Як повідомив президент Інституту соціокультурного менеджменту Лев Абрамов, в області зараз нараховується 700 громадських організацій. Лише десята частина з них - діюча і тільки 10% працюючих організацій - успішні та ефективні. Інформація, що прозвучала, стала дивиною не лише для підприємців, а й для журналістів. На думку президента ЦПТІ Людмили Станкевич, приклад Асоціації підприємців промисловості, торгівлі та громадського

харчування тут є дуже показовим, оскільки саме згуртованість та дієздатність організації допомогла їй здобути за досить короткий час таких вагомих результатів. Щоб покращити взаємодію

громадського сектору нещодавно в Кіровограді було створено щось на зразок координаційної ради громадських організацій. Назвали її суспільно-економічною коаліцією центр". На думку організаторів Центру, така структура дозволить громадським організаціям почуватися більш впевнено, що ж до конкретики, то докладно про завдання новоствореної коаліції ми розповімо у наступному номері.

*Марія Владова
Фото Ігоря Демчука.*

БІБЛІОТЕЧКА для НДО)

"НДО-Інформ" (Кіровоград, ЦПТІ, ІСКМ, -1999-2003)

ІСКМ видає щомісячний бюлетень **"НДО-Інформ"**, у якому подається інформація про роль НДО в Україні та за її межами, про основні принципи існування цих організацій, про позитивний досвід та перспективи.

Для того, щоб безкоштовно отримати примірник бюлетеню, необхідно надіслати на поштову адресу ІСКМ офіційний лист-запит з печаткою організації.

Поштова адреса:

ІСКМ, а/с
4/30,
М.Кіровоград,
25006, Україна.

IREX

Місія IREX

IREX (International Research and Exchanges Board) - Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів - приватна, неприбуткова організація, діяльність якої спрямована на розвиток і реалізацію програм в сфері вищої освіти і розвитку Інтернет, а також займається питаннями підтримки незалежних ЗМІ і правового громадянського суспільства як у США, так і в Європі, країнах колишнього Радянського Союзу, на Близькому Сході і в Азії.

З дня свого заснування у 1968 році, IREX виконує роль базової організації для учбових закладів, урядових установ корпоративного сектора з питань міжнародної політики, підприємництва, розвитку економіки соціальної сфери. За період свого існування IREX надав підтримку більш ніж 15000 студентів, вчених, політичних діячів, підприємців, журналістів і представників інших професій.

Мета і задачі IREX

Метою діяльності IREX є

- повсюдне сприяння розвитку демократії у країнах перехідного періоду,
- зміцнення стану учбових, академічних та неурядових організацій і засобів масової інформації, і сприяння виходу їх на міжнародний рівень,
- надання підтримки у розробці перспективних наукових досліджень у сфері соціальних і гуманітарних наук,
- виявлення лідерів нового покоління і їх підготовка й навчання за програмами, що розроблені IREX разом із вищими навчальними закладами, урядовими і громадськими організаціями, різними фондами й корпораціями.

Ресурси IREX

IREX має значні можливості:

- присутність у різних регіонах світу: представництва у 22 країнах і більш ніж у 100 містах, розташованих у 16 часових поясах,
- наявність численного штату висококваліфікованих співробітників: 600 спеціалістів, що володіють іноземними

мовами і мають великий професійний досвід й наукові знання, необхідні для розробки

і впровадження найскладніших програм у різних частинах світу, - мережа авторитетних університетів, що дає можливість проводити необхідну цільову підготовку й навчання слухачів на вищому професійному рівні.

IREX

Програми IREX в Україні:

Програма "Сучасні проблеми"

Програма "Сучасні проблеми" (FSA Contemporary Issues Fellowship Program) є програмою Бюро у справах освіти та культури Державного Департаменту США і адмініструється Радою Міжнародних Наукових Досліджень та Обмінів (IREX). Вона надає можливість досвідченим професіоналам проводити чотиримісячні дослідження в США. Гранти надаються громадянам Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану, України.

Фахівці, які мають право на участь у програмі:

- Економісти
- Державні урядовці
- Правники
- Політичні аналітики
- Адміністратори охорони здоров'я
- Лідери недержавних організацій
- Журналісти
- Інші професіонали-практики

Всі анкети повинні містити детальний дослідницький проект, який має практичне спрямування і орієнтований на вирішення актуальних сучасних проблем у перелічених вище державах.

Усі дослідницькі проекти повинні стосуватися однієї з таких категорій:

- Адміністрування бізнесу
- Журналістика та ЗМІ
- Громадянська освіта
- Забезпечення правопорядку
- Освітня політика

- Безпека і військові проблеми
- Економіка
- Менеджмент і розвиток у НДО
- Енергетична політика
- Політологія
- Політика в галузі екології
- Політика в охороні здоров'я
- Права людини
- Державне управління
- Міжнародні відносини
- Верховенство права
- Інтернет
- Соціальне забезпечення

Програма повністю забезпечує кошти на:

- витрати на подорож із міст, де мешкають дослідники, до США і назад;
- стипендію, що надається на оплату житла та повсякденні витрати в США;
- кошти на професійний розвиток;
- медичне страхування.

Контактна інформація:

Київське представництво IREX
вул. Грушевського, 4, кімн. 301, 01001 Київ
Тел./fax (044) 229 3479; 228 86 37
e-mail: ci@kyiv.irex.org

Програма обміну для студентів „Акт на підтримку свободи”

Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів "Акт на підтримку свободи" є програмою Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту Сполучених Штатів Америки. Вона фінансується в межах Акту на Підтримку Свободи та адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (ІКЕХ).

Програма обміну для студентів ВНЗ надає можливість студентам першого, другого та третього курсів (вищих навчальних закладів з п'ятирічною програмою навчання) з Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Грузії, Казахстану, Республіки Киргизія, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану, Туркменістану, України та Узбекистану навчатися протягом одного академічного року в університетах або 2 чи 4-річних коледжах Сполучених Штатів. Учасники відбираються шляхом відкритого конкурсу.

Навчальні дисципліни:
Американські студії
Бізнес

Економіка
Журналістика та ЗМІ
Комп'ютерні дисципліни
Кримінальне право
Менеджмент охорони навколишнього середовища
Методологія освіти
Міжнародні відносини
Політологія
Сільське господарство
Соціологія
Всі учасники будуть:

- відвідувати академічні заняття протягом одного року;
- брати участь у не менш, ніж 20 годинах волонтерської праці на користь того міста, де вони будуть мешкати;
- брати участь у стажуванні протягом другого семестру.

Студенти, які на час подання документів до програми є студентами першого курсу, можуть бути обрані для проживання в американській родині та відвідування 2-річного коледжу. Студенти, які на час подання документів до програми є студентами другого та третього курсів, будуть жити в студентських гуртожитках та навчатися в 4-річних коледжах та університетах.

Ця програма повністю фінансується та забезпечує:

- подорож студентів від міста проживання в Європі до відповідного навчального закладу в Сполучених Штатах;
- проживання та харчування;
- плату за навчання;
- кошти на придбання підручників;
- щомісячну стипендію на власні потреби;
- обмежене медичне страхування.

Контактна інформація: Київське представництво ІКЕХ 01001, Київ, вул. Грушевського, 4, кімната.302 Тел.: (044) 229-43-88; 229-34-79; Факс: (044) 229-43-88; Ел. пошта: fsau@kyiv.irex.org

Програма партнерства у галузі мас-медіа в Україні

Програма партнерства працює з незалежною пресою та теле- і радіомовленням в Україні. В основі діяльності програми лежить розвиток професійно керованих українських засобів масової інформації, які працюють над

об'єктивною подачею новин та репортажів. Через утворення та підтримку п'яти партнерств між трьома американськими та українськими телевізійними станціями та між двома американськими та українськими газетами, програма партнерства у галузі мас-медіа в Україні впроваджує довгострокову підтримку цільових українських засобів масової інформації. Цілі програми:

- створити та підтримувати надалі довгострокові відносини між обраними засобами масової інформації США та України подібної величини та між окремими професіоналами, що працюють на місцях в Америці та Україні;
- надати обраним українським засобам масової інформації можливість коротко-та довгострокової взаємодії з їхніми американськими партнерами;
- надати обраним українським засобам масової інформації можливість брати участь у практичних тренінгах, організованих їхніми американськими партнерами.

Програма партнерства у галузі мас-медіа в Україні забезпечує індивідуалізовані тренінги на місцях з таких ключових аспектів: Менеджмент бізнесу Реклама та маркетинг Професійна журналістика Створення програм новин Стратегічний менеджмент Програма партнерства у галузі мас-медіа в Україні фінансується Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США та адмініструється IREX.

За додатковою інформацією про програму звертайтеся до Теда Ікіна, Старшого Консультанта Програм, Відділ з розвитку ЗМІ, Вашингтон /Tadd Eakin, Senior Program Officer, Media Development Division/ Washington, DC за електронною адресою teakin@irex.org бо відвідайте web - сторінку IREX. <http://www.irex.org>

Програма розширення доступу та навчання Інтернет.

Метою програми є сприяння поширенню інформації, розвитку комп'ютерних мереж, спілкуванню і співпраці між цільовою аудиторією проекту в Україні та їх американськими колегами. ІАТР надає випускникам програм академічного обміну, спонсорованих Урядом США, унікальну

можливість отримати доступ до Інтернет - ресурсів та технологій, корисних для професійного розвитку і спілкування з партнерами в США та Європі. Програма також пропонує широкий спектр тренінгів і можливостей користування Інтернет для іншої цільової аудиторії проекту, яка визначається Відділом Преси, Освіти та Культури Посольства США в Україні.

Ініціатива професійного розвитку випускників програм, спонсорованих Урядом США.

Ініціатива, спрямована на зміцнення професійних контактів між учасниками програм IREX, а також між ними та зацікавленими особами в академічному світі, приватному та державному секторах. Під егідою спілки проводяться семінари, конференції, дні кар'єри, видаються спеціальні журнали, що поширюються через мережу Інтернет.

Центр Комп'ютерного Тестування.

IREX адмініструє комп'ютеризовані тести TOEFL - (Test of English as a Foreign Language), GRE (Graduate Record Examination), GMAT (Graduate Management Admission Test) та USMLE (US Medical Licensing Examination). IREX також поширює інформаційні бюлетені про TOEFL, GRE, GMAT. Тел.: (044)234-05-92, 229-34-79.

Учасники програм відбираються шляхом відкритого конкурсу на базі особистих здібностей.

Адреса Представництва IREX у Києві:

вул. Михайла Грушевського, 4,

кімната 301

01001, Київ, Україна

Тел./факс: (044) 228-8637; 229-3479 @

Ел. пошта: info@kyiv.irex.org

Інтернет: <http://www.irex.kiev.ua>

Тел./факс Програми студентського обміну: P (044)229-4388

Мережа регіональних представництв IREX в Україні: Львів, Харків, Одеса

БІБЛІОТЕЧКА для НДО

Менеджмент неприбуткової організації (Частина)
(Азарова Т. В, Абрамов Л.К., -ЦПТІ, ІСКМ, Кіровоград,
- 2003, 124с.)

Зростання ролі громадського сектору в житті нашого суспільства вимагає високого рівня професіоналізму від його лідерів. Особливо це актуально зараз, коли ще не створено систему підготовки керівників НДО на державному рівні, а рівень професійної мобільності у громадському секторі вищий, ніж в інших секторах. Саме з урахуванням цих обставин створювалось видання. Першу частину цього навчально-методичного посібника присвячено теоретичним основам менеджменту та громадській організації як об'єкту управління. Традиційно видання містить чимало вправ та завдань для самовдосконалення.

Безкоштовно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на адресу Центру підтримки творчих ініціатив:

ЦПТІ, а/с4/30, Кіровоград, 25006, Україна

ТРИМІСЯЧНЕ навчання для журналістів у Німеччині

Двічі на рік проект "Journalisten" дає можливість молодим журналістам з Росії, Білорусі та України відвідати Берлін і взяти участь у програмі семінарів і практичних занять тривалістю три місяці.

Заяви для участі у весняному наборі 2004 року (квітень-червень) потрібно подати до 15 жовтня 2003 року.

Вимоги до кандидатів: вік до 24 років, знання німецької мови.

Формуляр заяви, а також всю необхідну інформацію розміщено на Інтернет - сайті:

КОНТАКТИ:

Freie Universitet Berlin
Journalisten – Kolleg
Journalisten International
Otto-von-Simson-Strase 3
0-14195Berlin
Tel.: +49/30/838 53196, 53971
Fax:+49/30/83853371
E-mail: jil@zedat.fu-berlin.de

ПРОЕКТ підтримки ромських видань

Фундація "Наступна сторінка" спільно з Інститутом Відкритого Суспільства оголошує початок нового проекту підтримки друкованих і електронних видань ромською мовою. В межах проекту надаватиметься фінансова підтримка:

Оригінальним чи перекладним виданням з історії, ромського руху і сучасних актуальних соціальних проблем

Виданням усної традиції народу рома. Пріоритет надаватиметься проектам, навколо яких розгортатиметься залучення рома до збору і фіксації усної традиції

Освітнім матеріалам з усіх рівнів освіти, включаючи дитячі книжки з аудіо чи відео-додатками Художній літературі і поезії рома

Участь у конкурсі можуть брати громадяни усіх країн, проте перевага надаватиметься проектам, спрямованим на підтримку ромського населення зі Східної і Центральної Європи і країн колишнього Радянського Союзу.

Підтримуватимуться видання, які:

- одразу користуватимуться читацьким попитом
- можуть зацікавити ромське населення в інших країнах
- мають співвидавців чи співрозповсюджувачів з двох чи більше країн

Проекти можуть подаватися впродовж року і розглядатимуться 3 рази на рік експертною радою та незалежними експертами Проекту підтримки ромських видань. Проект повинен містити.

Інформацію про видавця/організацію, що подає проект: назву, адресу, контактну особу, телефон/факс/електронну адресу, банківські реквізити; інформацію про діяльність організації і досвід роботи з видавничими проектами.

Опис проекту: назву видання, ім'я автора, дату і місце оригінального видання, опис актуальності даного видання; опис використання і план розповсюдження; 20 сторінок майбутнього видання.

Деталізований бюджет. Сума гранту покриває лише витрати, що безпосередньо стосуються проекту. Кожен видавець може подавати проекти на підтримку 3-х назв видань.

Проекти і питання надсилати поштою факсом чи електронною поштою
Next Page Foundation, 29 A, Tsar Osvoboditel
Blvd. Sofia 1000, Bulgaria
Tel/fax:+3592439727
info@npage.org